

İZMİR VETERİNER HEKİMLER ODASI

Kıbrıs Şehitleri Caddesi No:117 Kat:3 Alsancak/İZMİR-TURKEY

Tel: (232) 465 10 63 – 465 10 93 Faks: (232) 465 10 61 E-Mail: izmvetiner@ttnet.net.tr

Web:izmir-vho.org

VETERİNER HALK SAĞLIĞI NEDİR ?.,

Veteriner tıbbının,halk sağlığının tesisinde devamlılığı ve artırılmasına olan katkısının tarihi çok eski ve diğerlerinden ayrıdır.Veteriner tıp biliminin insan sağlığına katkısı binlerce yıldır daima bir temel teşkil etmiş ve hala bu katkı devam etmektedir.20.yüzyıl Veteriner Halk Sağlığının en önemli temsilcilerinden biri olan Calvin Schwabe Nil Vadi si'ndeki lokman hekimlerin tedavi yöntemlerinin köklerini araştırmış ve kaleme almıştır.Bu eserinde,sığır ve atların eski imparatorluklarda gıda arzının sürekliliğinin sağlanmasında,taşımacılık ve askeri birlikler için ne kadar çok önemli olduğunu,bu hayvanların çok itinalı bir şekilde korunup nasıl sahiplenildiğini belirtmiştir.Bunun yanında Mısır ve Yunan kültüründe tedavi edicilerin ortak görüşü olarak hayvanların kurban edilmesi,avlınması ve kesilmesi suretiyle karşılaştır malı anatomi ve hastalık uygulamaları sonucunda elde edilen bilgilerin primatların tedavisinde de özgürce uygulanmasına olanak verdiği dile getirmiştir.Bugün dahi hem insan hem de veteriner tıbbı uygulamalarında aynı karşılaştır malı,çok türlü biyomedikal araştırma havuzunu kullanmaktadır.Hayvan popülasyonlarına karşı oluşturulan oryantasyondan gelişen veteriner halk sağlığı,kaynağını epidemiyolojik inceleme ve kontrol metodlarından almaktadır.Bu metodlar 20.yüzyıldan çok önceleri askeri ve tarımsal olduğu kadar ekolojik gözlemlere dayandırılmıştır.Dört yüz yıl öncesine kadar,Marcus Terrentius Varro Roma'da çiftlik hayvanları hastalıklarını gözlemlemiş ve vücuda ağız ve burun yoluyla giren,ciddi hastalıklara neden olan gözle görülmeyen,havada uçan ve çamurlarda yaşayan küçük varlıklardan bahsetmiş tir.Bu anlamda popülasyon sağlığı yönetimi,karantina,kitlelerin tedavi si ve aşılınması hayvan hastalıklarının kontrolü açısından önem taşımaktadır.

Veteriner Halk Sağlığı(VHS) genelde dünya üzerinde çoğunlukla kırsal kesim için önem arz eden çiftlik hayvanı yetiştiriciliği,gıda üretimi ve güvenliği,hayvanların gücünden faydalanılması ve taşımacılıkta kullanılmasından ibaret değildir.Hayvan hastalıkları üzerine yapılan çalışmalar ve bu hastalıkların kontrolü,aynı zamanda hem enfeksiyöz insan hastalıklarının kontrolünün bilinmesine ve öğrenilmesine yönelik, hem de çevre kalitesinin iyileştirilmesine bir temel teşkil etmektedir.Veteriner Halk Sağlığı çalışması ilk defa 1948 yılında WHO'da görev alan veteriner virolog Martin.M.Kaplan tarafın dan organize edilerek,kendisi ta rafından ilk veteriner halk sağlığı programı oluşturulmasıyla başlatılmıştır.

O nedendir ki insan sağlığı,hayvan sağlığı ile ayrılamayacak bir şekilde bağlantılıdır. İnsan, hayvan ve çevre arasındaki bu ilişki,özellikle dünyanın gelişmekte olan bölgelerinde,ülkelerinde çok daha fazladır.Bu bölgelerde,insanların beslenmesi için hayvanlardan protein (et,süt, yumurta) kaynağı olarak yararlanıldığı gibi çeşitli taşımacılık işlerinde,yük taşımada,yakacak ve gıyecek temini kaynağı olarak da kullanılmaktadır.Hem sanayileşmiş ülkelerde ve hem de gelişmekte olan ülkelerde,bu insan hayvan arasındaki ilişki beraberinde ciddi sağlık sorunlarına ve ekonomik sonuçlara sebep olmaktadır.Dolayısıyla zoonoz olarak bilinen bulaşıcı bazı hastalıklar hayvanlardan insanlara taşınabilmektedir.

İşte 1999 yılında İtalyan'nın Teramo kentinde düzenlenen "Veteriner Halk Sağlığında geleceğin trendleri" konulu toplantıda Dünya Sağlık Örgütü (WHO),Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) ve Uluslararası Sağlık Hayvan Hastalıkları Ofisi (OIE) ile 18 ülkeden 28 uzmandan oluşan veteriner halk sağlığı çalışma grubu [*Veterinary Public Health (VPH) Study Group*] bir araya gelmiş ve **WHO tarafından veteriner halk sağlığı (VHS);veteriner tıp biliminin öğrenilmesi ve uygulanması amacıyla insanların fiziksel,zihinsel,sosyal refah ve sağlığına yönelik olarak yapılan tüm hizmet ve katkıların tamamı** şeklinde tanımlamıştır.

İZMİR Veteriner Hekimler Odası Veteriner Halk Sağlığı (VHS)Çalışma Gurubu

Kaynaklar:

DİNÇER.B(1995)Çeviri-Veteriner Hekimliğinin Halk sağlığı Faaliyetlerine katkısı(The veterinary contribution to public health practice. Report of a joint FAO/ WHO Expert Committee on Veterinary Public Health.Geneva,World Health Organization. 1975 (WHO Technical Report Series,No:573).Geneva-İTALYA

Hicks,J.M(2007) The One Medicine Concept:Historical Perspective of Veterinary Medicine and Public Health. Future Directions for Schools of Public Health and Colleges of Veterinary Medicine,The AAVMC/AS PH Joint Symposium,April 22-24,2007,Atlanta,GA,U.S.A

TEMİZYÜREK,A.(2007)Çeviri: Veteriner Halk Sağlığı(Encyclopedia of Public Health Information about Veterinary Public Health).İzmir Veteriner Hekimler Odası Veteriner Halk Sağlığı Çalışma Grubu.www.answers.com.12 Aralık 2006, 21:59.U.S.A

WHO(2002)Future Trends in Veterinary Public Health.WHO Technical Report Series-2002.www.who.int.26 Haziran 2005, 03:15

WHO(2005)What is Veterinary Public Health ?.www.who.int. 26 Haziran 2005, 03:15